

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.2.2016.
COM(2016) 43 final

2016/0027 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uporabi frekvencijskog pojasa 470-790 MHz u Uniji

{SWD(2016) 19 final}

{SWD(2016) 20 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu sadržava viziju univerzalne, visokokvalitetne povezivosti za poduzeća i javnost. Strategija uključuje posebne prijedloge Komisije u pogledu „usklađenog puštanja pojasa 694-790 MHz („700 MHz”) koji je posebno prikladan za osiguranje pružanja širokopojasnih usluga u ruralnim područjima, a pri tom zadovoljava posebne potrebe za distribuciju audiovizualnih medija.”

Bežična povezivost zahtijeva pristup spektru u pojasevima ispod 1 GHz, koji su najprikladniji za široku pokrivenost i velike brzine. Nakon prelaska na digitalne televizijske tehnologije s učinkovitijom uporabom spektra, pojas 800 MHz (790-862 MHz, odnosno „digitalna dividenda”) bio je prvi dio ultravisokog frekvencijskog (UHF) pojasa za radiodifuzijsko emitiranje (470-862 MHz) koji je prenamijenjen za bežične širokopojasne usluge u Uniji. U ovom trenutku UHF pojas za radiodifuzijsko emitiranje obuhvaća raspon frekvencija od 470 do 790 MHz (dalje u tekstu: „UHF pojas”). Taj se pojas upotrebljava za potrebe digitalne zemaljske televizije (DTT) i audioopreme za proizvodnju programa pri prijenosu posebnih događaja („audiooprema za PMSE”), što se prije svega odnosi na bežične mikrofone.

Na Svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji 2012. (WRC-12), konferenciji Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) koja revidira obvezujuće radijske propise, odlučeno je da pojas 700 MHz treba dodijeliti za usluge radiodifuzijskog emitiranja i mobilnih komunikacija u Regiji 1 (Europa i Afrika) od 2015.

Na konferenciji WRC-15, koja je održana u studenome 2015., okončani su međunarodni pregovori o tehničkim i regulatornim parametrima za uporabu pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge. Koherentna situacija u frekvencijskom pojasu 700 MHz u svim regijama ITU-a¹ pruža rijetku priliku za skoro globalno usklađivanje uporabe tog frekvencijskog pojasa za bežični širokopojasni pristup. Na konferenciji WRC-15 isto je tako zadržana isključiva dodjela frekvencijskog pojasa 470-694 MHz („ispod 700 MHz”) za usluge radiodifuzijskog emitiranja u Regiji 1.

Potpredsjednica Komisije Neelie Kroes 2013. zamolila je bivšeg povjerenika Pascala Lamyja da predsjedava skupini na visokoj razini sastavljenoj od predstavnika iz sektora mobilnih komunikacija, radiodifuzijskog emitiranja i medijskih usluga kako bi postigli zajedničko stajalište o budućoj uporabi UHF pojasa. U izvješću predsjednika skupine („Lamyjevo izvješće”) preporučuje se prenamjena pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge, dok su za održavanje europskog audiovizualnog modela predviđene zaštitne mjere kako bi zemaljsko radiodifuzijsko emitiranje imalo pristup spektru u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz.

U postupku javnog savjetovanja Komisije o Lamyjevom izvješću utvrđeno je da postoji podrška za usklađeno djelovanje Unije. Usporedno s tim, Skupina za politiku radiofrekvencijskog spektra (RSPG) donijela je mišljenje² u kojem isto tako podržava usklađeni pristup Unije u pružanju bežičnih širokopojasnih usluga u frekvencijskom pojasu

¹ Pojas 700 MHz u Regiji 3 kao i pojas 698-790 MHz u Regiji 2 dodijeljeni su mobilnim uslugama na ko-primarnoj osnovi prije 2012.

² Dokument RSPG15-595 final, poveznica: http://rspg-spectrum.eu/wp-content/uploads/2013/05/RSPG15-595_final-RSPG_opinion_UHF.pdf.

700 MHz. U navedenom se mišljenju RSPG-a preporučuju usklađeni tehnički uvjeti i zajednički rok za učinkovitu uporabu pojasa 700 MHz i dugoročnu uporabu frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz za audiovizualnu distribuciju, uključujući njegovu raspoloživost za DTT.

Komisija je na rezultate postupka javnog savjetovanja s europskim dionicima i međunarodne sporazume pod okriljem ITU-a odgovorila izradom dugoročne strategije Unije o budućoj uporabi UHF pojasa. Strategijom se potiče jedinstveno digitalno tržište i osigurava učinkovito upravljanje radiofrekvencijskim spektrom u UHF pojasu koje odražava njegovu društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost. Strategija o uporabi UHF pojasa sadržava tri glavna elementa:

- usklađene tehničke uvjete za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u frekvencijskom pojasu 700 MHz utemeljene na načelu neutralnosti u pogledu tehnologija i usluga,
- zajednički rok za stavljanje na raspolaganje pojasa 700 MHz za učinkovitu uporabu spektra za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u skladu s prethodno navedenim usklađenim tehničkim uvjetima te mjere koordinacije za pružanje potpore u tom prijelazu,
- davanje prednosti distribuciji audiovizualnih medijskih usluga (AVMS) u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz zajedno s fleksibilnim pristupom načinu uporabe pojasa; to je nužno radi brige za raznolikost s obzirom na tržišnu važnost DTT-a u državama članicama.
- **Usklađenost s postojećim odredbama politike u tom području politike**

Ovim se prijedlogom pridonosi cilju o određivanju 1 200 MHz spektra za bežične širokopojasne usluge, što je jedan od glavnih ciljeva Odluke br. 243/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju višegodišnjeg programa za politiku radiofrekvencijskog spektra (RSPP). Prijedlogom se potiče i daljnji razvoj inovativnih audiovizualnih medijskih usluga u skladu s ciljevima RSPP-a te je prijedlog usklađen s Direktivom o ovlaštenju³ i Okvirnom direktivom⁴, a posebno njezinim člancima 9. i 9.a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ova se zakonodavna mjera temelji na članku 114. UFEU-a za osiguranje funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

• Supsidijarnost i proporcionalnost

Kako je objašnjeno i u procjeni utjecaja, rješenje na temelju ovog prijedloga odluke predstavlja najbolju opciju s obzirom na supsidijarnost i proporcionalnost.

³ Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).

⁴ Direktiva 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) (SL L 108, 24.4.2002., str. 21.).

Poštuje se načelo supsidijarnosti jer ciljeve ove inicijative države članice ne mogu postići pojedinačno, dok je istovremeno omogućeno uzimanje u obzir nacionalnih okolnosti (u pojasevima 700 MHz i ispod 700 MHz).

Ako želi izbjeći različite nacionalne pristupe i ograničiti prekogranične smetnje, EU bi trebao odlučiti kako u budućnosti namjerava upotrebljavati frekvencijski pojas 700 MHz. Nedostatak zajedničkog zakonodavstva na razini Unije u pogledu UHF pojasa stvorio bi štetnu fragmentaciju u uporabi UHF pojasa u Uniji. Fragmentacija dovodi do prekograničnih smetnji koje bi mogle utjecati na do 13 % stanovništva EU-a.

Stoga postoji potreba za usklađenom dodjelom i davanjem ovlaštenja za uporabu pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge do 2020. te usklađenom dodjelom pojasa ispod 700 MHz za fleksibilnu uporabu kojom se štiti pružanje audiovizualnih medijskih usluga masovnoj publici, kao i za ulaganjima u učinkovitije tehnologije koje su potrebne za napuštanje trenutačne uporabe pojasa 700 MHz za digitalnu zemaljsku televiziju (DTT).

Fleksibilna uporaba pojasa ispod 700 MHz isto je tako proporcionalna jer rješava problem i ostvaruje ciljeve na najučinkovitiji način. Na primjer, oslobađanje cijelog pojasa ispod 700 MHz za bežične širokopojasne usluge prelazilo bi ono što je trenutačno potrebno za ispunjavanje potreba za spektrom ispod 1 GHz kako bi se zadovoljila potražnja za bežičnim prometom. Fleksibilna uporaba istovremeno pruža regulatornu sigurnost za DTT u pojasu ispod 700 MHz onim državama članicama koje žele zadržati svoje trenutačne kapacitete DTT-a. Nadalje, prema Odluci br. 676/2002/EZ mogu se utvrditi usklađeni tehnički uvjeti za uporabu spektra u dogovoru s nacionalnim tehničkim stručnjacima u Odboru za radiofrekvencijski spektar.

• **Odabir instrumenta**

Strategija Komisije o uporabi UHF pojasa u Uniji provodit će se na temelju dva pravna instrumenta. Neobvezujuća mjera, poput preporuke Parlamenta i Vijeća, ne bi učinila usklađeni pristup Unije obveznim niti bi zahtijevala djelovanje država članica. Odluka je odabrana kao prikladnija od uredbe jer se mjerom utvrđuju obveze za države članice, ali nije predviđeno da ona ima izravno primjenjive učinke na privatne stranke u državama članicama. Osim toga, odluka je prikladnija od direktive jer se nacrtom mjere ne utvrđuje cijeli niz općih pravila koje treba prenijeti u nacionalno pravo, već samo ograničeni broj posebnih mjera koje države članice trebaju poduzeti. Na primjer, Odluka br. 243/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju RSPP-a u svojem članku 6. stavku 4. sadrži slične obveze i mjere za države članice, dok su odluke br. 128/1999/EZ, 626/2008/EZ i 676/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u prošlosti donesene kako bi se državama članicama nametnule obveze i mjere sličnog karaktera.

Ova će mjera u skladu s člankom 114. UFEU-a biti popraćena provedbenom odlukom Komisije, donesenom odborskim postupkom u skladu s Odlukom br. 676/2002/EZ⁵, kojom se frekvencijski pojas 700 MHz dodjeljuje i stavlja na raspolaganje za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija na temelju usklađenih tehničkih uvjeta razvijenih uz pomoć CEPT-a⁶. Taj je pristup primijenjen i za usklađivanje frekvencijskog pojasa

⁵ Odluka br. 676/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o regulatornom okviru za politiku radiofrekvencijskog spektra u Europskoj zajednici (Odluka o radiofrekvencijskom spektru) (SL L 108, 24.4.2002., str. 1.).

⁶ Europska konferencija poštanskih i telekomunikacijskih uprava

800 MHz za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u skladu s RSPG-om i Odlukom Komisije br. 2010/267/EU⁷.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UTJECAJA

• Savjetovanje s dionicima

U ovom su prijedlogu uzeti u obzir sljedeći doprinosi dionika:

- (a) Lamyjevo izvješće⁸, koje je Pascal Lamy sastavio na temelju rada skupine na visokoj razini kojoj je predsjedao;
- (b) doprinosi javnom savjetovanju⁹ o Lamyjevom izvješću;
- (c) mišljenje RSPG-a o „Predloženom pristupu usklađivanju spektra za radiodifuzijsko emitiranje u slučaju prenamjene pojasa 700 MHz”¹⁰;
- (d) mišljenje RSPG-a o „Dugoročnoj strategiji o budućoj uporabi UHF pojasa (470-790 MHz) u Europskoj uniji”.

• Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Za Komisiju su provedene dvije namjenske neovisne studije kojima je osiguran doprinos ovom prijedlogu. To su bile:

- „Gospodarski i društveni utjecaj prenamjene frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge u Europskoj uniji”,
- „Izazovi i prilike u vezi s konvergencijom radiodifuzijskog emitiranja i širokopojasnog pristupa te njezin učinak na uporabu spektra i mreže”.

U prvoj od dvije studije analizirani su troškovi prijelaza, utjecaj pokrivenosti bežičnih širokopojasnih usluga u frekvencijskom pojasu 700 MHz te društveni i kulturni aspekti ponovne konfiguracije uporabe spektra za DTT u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz.

U drugoj studiji pruža se opsežna procjena prilika za konvergenciju između DTT-a i bežičnih širokopojasnih usluga nakon 2020.

• Procjena utjecaja

Procjena utjecaja koju je pripremila Komisija dobila je 27. studenoga 2015. pozitivno mišljenje Odbora za regulatorni nadzor¹¹.

U procjeni utjecaja razmatrane su četiri opcije politike:

- (1) bez djelovanja na razini Unije;

⁷ Odluka Komisije od 6. svibnja 2010. o usklađenim tehničkim uvjetima za uporabu frekvencijskog pojasa 790-862 MHz za terestričke sustave koji mogu pružati elektroničke komunikacijske usluge u Europskoj uniji (SL L 117/95, 11.5.2010.).

⁸ Poveznica: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/report-results-work-high-level-group-future-use-uhf-band>.

⁹ Poveznica: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/PublicConsultationLamyReport2014>.

¹⁰ Dokument RSPG13-524 rev1, poveznica: [https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/614d3daf-76a0-402d-8133-77d2d3dd2518/RSPG13-524 %20rev1 %20Report_700MHz_reallocation_REV.pdf](https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/614d3daf-76a0-402d-8133-77d2d3dd2518/RSPG13-524%20rev1%20Report_700MHz_reallocation_REV.pdf).

¹¹ Poveznica: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2015_en.htm#cnect

- (2) usklađena dodjela i davanje ovlaštenja za uporabu frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge do 2020. te rezervacija frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz za DTT i audioopremu za PMSE;
- (3) usklađena dodjela i davanje ovlaštenja za uporabu frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge do 2020. Usklađena dodjela frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz za fleksibilnu uporabu, ovisno o nacionalnim potrebama, kojom bi se zaštitio nastavak pružanja audiovizualnih medijskih usluga masovnoj publici (na tehnološki neutralan način), uključujući distribuciju besplatnih (*free-to-view*) televizijskih kanala, kao i dostupnost spektra za uporabu audioopreme za PMSE. Kako bi se izbjegle smetnje, uporaba spektra ispod 700 MHz trebala bi biti tehnički ograničena na način rada „samo silazna veza” (*downlink-only*)¹². Ovom je opcijom predviđen i razvoj strategije u pogledu spektra za audioopremu za PMSE kojom bi se odgovorilo na gubitak spektra za audioopremu za PMSE u UHF pojasu;
- (4) usklađena dodjela i davanje ovlaštenja za uporabu cijelog UHF pojasa za bežične širokopojasne usluge do 2020.

Komisija je odabrala opciju br. 3, čime je ona postala „odabrana opcija” za ispunjenje ciljeva politike. Odabrana će opcija doprinijeti ciljevima u pogledu spektra i povezivosti na razini Unije. Uporaba frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge zajedno sa spektrom u frekvencijskim pojasevima 800 MHz i 900 MHz povećala bi kapacitete mobilnih mreža. Time bi se osigurala univerzalna pokrivenost pri visokim brzinama prijenosa od najmanje 30 Mb/s po korisniku na reprezentativnom tržištu s 3-4 konkurentna operatora. Prikladno je odrediti 2020. godinu kao zajednički rok za prenamjenu frekvencijskog pojasa 700 MHz i zbog toga što se povezuje s uvođenjem mreža pete generacije (5G). Osim toga, opcijom br. 3 osigurava se pristup spektru u pojasu ispod 700 MHz televizijskim kućama i pružateljima audiovizualnih medijskih usluga široj javnosti, osobito za digitalno zemaljsko radiodifuzijsko emitiranje. Fleksibilnost uporabe spektra ispod 700 MHz olakšava ublažavanje smetnji i omogućava stvaranje inovativnog „ekosustava” kojim se promiču ulaganja i novi poslovni modeli.

Opcija br. 3 poduprta je prethodno navedenim ishodom konferencije WRC-15 za frekvencijski pojas 700 MHz i za frekvencijski pojas ispod 700 MHz. Pojas ispod 700 MHz ostaje dodijeljen isključivo za usluge radiodifuzijskog emitiranja u Europi i Africi te u velikim dijelovima ostatka svijeta.

U prvoj navedenoj studiji koju je naručila Komisija utvrđeno je da bi procijenjeni troškovi oslobađanja pojasa 700 MHz do 2020. i nadogradnje opreme za uporabu tehnologije zemaljskog radiodifuzijskog emitiranja sljedeće generacije iznosili 1,2 do 4,4 milijarde EUR. Većinu tih troškova snosili bi krajnji korisnici prilikom nadogradnje svoje TV opreme prije isteka uobičajenog ciklusa obnove opreme. Troškovi za prijelaz audioopreme za PMSE do 2020. iznosili bi 200 milijuna EUR, na temelju podatka da 30 % sadašnjih korisnika audioopreme za PMSE djeluje u frekvencijskom pojasu 700 MHz. Međutim, države EU-a mogu ponuditi tehnološki neutralne javne mjere potpore, ako su one u skladu s pravilima o državnim potporama¹³. Nadalje, troškovi prilagodbe mreža digitalne zemaljske televizije

¹² Odašiljanje isključivo iz mrežne infrastrukture na prijamnike poput TV prijamnika ili tableta.

¹³ Komisija je odobrila državne potpore za ograničenje utjecaja na potrošače i korisnike usluga PMSE-a. Vidi, među ostalim, N622/03 Digitalisierungsfonds — Austrija, SL C 228, 17.9.2005.; C25/04 Uvođenje digitalne zemaljske televizije (DVB-T) u Berlin-Brandenburg — Njemačka, SL L 200, 22.7.2006.; C24/04 Digitalna zemaljska televizija u Švedskoj, SL L 112, 30.4.2007.; C52/05 Digitalni dekoderi u Italiji, SL L 147, 8.6.2007.; N270/06 Subvencioniranje digitalnih dekodera s API-jem — Italija, SL C 80, 13.4.2007.; N107/07 Subvencije IdTV-u — Italija, SL C 246, 20.10.2007.; C34/06

(DTT) za prijenos jednake količine programskog sadržaja uz smanjeni kapacitet spektra procijenjeni su na najviše 890 milijuna EUR. To posebno može uključivati troškove nositelja prava čija bi se prava uporabe trebala izmijeniti prije isteka razdoblja na koje su dodijeljena. Ako države članice razmatraju mjere za smanjenje takvih troškova, dužne su poštovati načelo tehnološke neutralnosti i odgovarajuću praksu u odlukama Komisije u području državnih potpora¹⁴ kao i povezanu sudsku praksu sudova EU-a¹⁵. U nekim bi slučajevima mjere donijete radi nadoknade za povlačenje prava, ako takva nadoknada ne prelazi štetu nastalu njihovim povlačenjem, mogle u određenim okolnostima biti u skladu s pravom Unije o državnim potporama. Prema RSPG-u, prava uporabe dodijeljena su u 14 država članica, bilo na neograničeno vrijeme ili za razdoblje nakon 2020.

Uzimajući u obzir rezultate nedavnih dražbi spektra za frekvencijske pojaseve 800 MHz i 900 MHz, konzervativna procjena ukupnih prihoda od dodjele frekvencijskog pojasa 700 MHz u EU-28 do 2020. kreće se oko 11 milijardi EUR, uz nepromijenjene ostale uvjete.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ne očekuju se posebni utjecaji na proračun Unije.

5. OSTALI ELEMENTI

• Detaljno objašnjenje posebnih odredbi prijedloga

U skladu sa strategijom o uporabi UHF pojasa, ovim se prijedlogom utvrđuju:

- rokovi za prenamjenu frekvencijskog pojasa 700 MHz za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u skladu s usklađenim tehničkim uvjetima na razini Unije,
- mjere za olakšavanje prijelaza u uporabi spektra u UHF pojasu,
- mjere za dugoročnu uporabu frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz, iako one podliježu preispitivanju.

U članku 1. utvrđuju se dva zajednička roka za države članice u vezi s prenamjenom frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge:

- sporazumi o prekograničnom usklađivanju moraju biti zaključeni do kraja 2017.,

Uvođenje digitalne zemaljske televizije (DVB-T) u Sjevernoj Rajni-Vestfaliji, SL L 236, 3.9.2008.; SA.28685 Captación de Televisión Digital en Cantabria — Španjolska, SL C 119, 24.4.2012.; N671b/2009 — Prelazak na digitalni signal u Slovačkoj, SL C 39, 8.2.2011.

¹⁴ Državna potpora C 25/2004, DVB-T Berlin Brandenburg; Državna potpora C 52/2005, Digitalni dekoderi; odluka Komisije planirana za siječanj 2016. o državnoj potpori SA.32619 koju je priopćila Kraljevina Španjolska u pogledu naknade štete za oslobađanje digitalne dividende.

¹⁵ Predmet ES, C-222/04 od 10. siječnja 2006., *Cassa di Risparmio di Firenze*, točka 131.; predmet ES, C-126/01 od 20. studenoga 2003., *GEMO SA*, točka 28.; predmet ES, C-53/00 od 22. studenoga 2001., *Ferring SA*, točke 19 ff; predmet ES, C-143/99 od 8. studenoga 2001., *Adria-Wien Pipeline*, točka 38.; predmet ES, C-310/99, *Italija/Komisija*, točka 251.; predmet ES, T-109/01 od 14. siječnja 2004., *Fleuren Compost BV/Komisija*, točka 54.; predmet ES, C-251/97 od 5. listopada 1999., *Francuska/Komisija*, točka 40.; predmet OS, T-177/07 od 15. lipnja 2010., *Mediaset/Komisija*, predmet ES, C-403/10 P od 28. srpnja 2011., *Mediaset/Komisija*; predmet OS T-21/06 od 6. listopada 2009., *Njemačka/Komisija* u vezi s DVB-T – Berlin/Brandenburg, predmeti OS T-461/13 Španjolska/Komisija, T-462/13 Baskija i Itelazpi / Komisija, [T-463/13](#) i [T-464/13](#) Galicija/Komisija i *Retegal/Komisija*, [T-465/13](#) Katalonija i *CTTI/Komisija*, [T-487/13](#) Navarra/Komisija te [T-541/13](#) Abertis Telecom i *Revevisión/Komisija*.

- frekvencijski pojas 700 MHz mora se staviti na raspolaganje za učinkovitu uporabu spektra za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija do sredine 2020. u skladu s Provedbenom odlukom Komisije o usklađenim tehničkim uvjetima za uporabu tog pojasa¹⁶.

U članku 1. predviđa se i da uporaba frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge nakon zajedničkog roka Unije mora biti zaštićena preko granica.

U članku 2. od država članica zahtijeva se da omoguće trgovanje pravima uporabe u frekvencijskom pojasu 700 MHz. To je u skladu s ciljevima politike i odredbama Odluke o RSPP-u¹⁷ i Okvirne direktive.

U članku 3. od država članica zahtijeva se provođenje savjetovanja na nacionalnoj razini i razmatranje mjera za osiguranje visokokvalitetne razine pokrivenosti svojeg stanovništva i državnog područja pri dodjeli prava uporabe pojasa 700 MHz za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija. Cilj je iskoristiti društvene i gospodarske prednosti UHF pojasa doprinosom premošćivanju digitalnog jaza i omogućavanju raširenosti interneta stvari (*Internet of Things, IoT*).

Članak 4. odnosi se na dugoročnu uporabu frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz. Njime se od država članica zahtijeva da dugoročno zaštite uporabu tog pojasa za distribuciju audiovizualnih medijskih usluga masovnoj publici (ili široj javnosti). To bi trebalo uključivati nastavak njegove uporabe za bežičnu audioopremu za PMSE u skladu s nacionalnim prioritetima.

Kako bi se osigurala usklađenost obveza država članica s člancima 9. i 9.a Okvirne direktive, obveza zaštite uporabe pojasa ispod 700 MHz odnosi se na pružanje audiovizualnih medijskih usluga masovnoj publici, a ne na vrstu temeljne bežične tehnologije ili na vrstu usluge elektroničkih komunikacija. Stoga zaštitna mjera utvrđena u članku 4. pruža sigurnost pristupa spektru i omogućava daljnji razvoj DTT-a kao glavne platforme za zemaljsko radiodifuzijsko emitiranje audiovizualnih medijskih usluga široj javnosti. Člankom se dopušta i uporaba frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz za druge tehnologije ili usluge elektroničkih komunikacija koje su ograničene samo na silaznu vezu (tj. odašiljanje iz mreže na prijamnike poput TV prijamnika ili tableta).

U članku 5. od država članica zahtijeva se da donesu i u Uniji objave svoje nacionalne planove o prenamjeni frekvencijskog pojasa 700 MHz za bežične širokopojasne usluge i povezanom procesu prijelaza za cijeli UHF pojas. Ta je odredba motivirana planom prijelaza koji je dogovoren među dionicima (vidi Prilog 2. Lamyjevom izvješću). Planom se utvrđuje područje primjene mjera koje treba razmotriti pri prijelazu na nove tehnologije DTT-a zajedno s prenamjenom frekvencijskog pojasa 700 MHz. Cilj je osigurati da se utjecaji na javnost i poduzeća mogu ograničiti transparentnim postupkom.

U članku 6. od Komisije se zahtijeva da u suradnji s državama članicama do 2025. provede preispitivanje uporabe spektra u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz. Nakon provedbe tog preispitivanja, Komisija o svojim zaključcima mora izvijestiti Europski parlament i Vijeće zajedno sa svim prijedlozima regulatornih izmjena koje bi, na primjer, mogle promijeniti sadržaj ili oblik zaštitnih mjera ili njihovo trajanje. Ova je odredba Odluke u skladu s preporukom iz Lamyjevog izvješća. Komisija bi u preispitivanju uporabe spektra u

¹⁶ Ti su rokovi u skladu s izvješćem RSPG-a, mišljenjem RSPG-a i Lamyjevim izvješćem.

¹⁷ vidi članak 6. stavak 8.

frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz trebala uzeti u obzir planirano preispitivanje tog pojasa na Svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji ITU-a 2023.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uporabi frekvencijskog pojasa 470-790 MHz u Uniji**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁸,
 uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁹,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) U višegodišnjem programu za politiku radiofrekvencijskog spektra (RSPP), koji je uspostavljen Odlukom br. 243/2012/EU²⁰, Europski parlament i Vijeće utvrdili su ciljeve određivanja najmanje 1 200 MHz spektra primjerenog za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u Uniji do 2015., podupiranja daljnjeg razvoja inovativnih audiovizualnih medijskih usluga osiguranjem dostatnog spektra za satelitsko i zemaljsko pružanje takvih usluga, ako je potreba za tim jasno obrazložena, te osiguranja dostatnog spektra za proizvodnju programa pri prijenosu posebnih događaja (PMSE).
- (2) U svojoj je strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta (DSM)²¹ Komisija istaknula važnost frekvencijskog pojasa 694-790 MHz („700 MHz”) za osiguranje pružanja širokopojasnih usluga u ruralnim područjima te naglasila potrebu za usklađenim oslobađanjem tog frekvencijskog pojasa, poštujući pritom posebne potrebe za distribuciju audiovizualnih medijskih usluga.
- (3) Spektar u frekvencijskom pojasu 470-790 MHz vrijedno je sredstvo za isplativo uvođenje bežičnih mreža s univerzalnom pokrivenošću u zatvorenim i otvorenim prostorima. Taj se spektar trenutačno upotrebljava širom Unije za potrebe digitalne zemaljske televizije (DTT) i bežične audioopreme za PMSE. Njime se podupire razvoj medijskih, kreativnih i kulturnih sektora koji se u velikoj mjeri oslanjaju na taj spektar za bežično pružanje sadržaja masovnoj publici.
- (4) Za Regiju 1, koja uključuje Uniju, radijskim propisima Međunarodne telekomunikacijske udruge prihvaćenim na Svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji frekvencijski je pojas 700 MHz dodijeljen za usluge radiodifuzijskog

¹⁸ SL C , , str. .

¹⁹ SL C , , str. .

²⁰ Odluka br. 243/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o uspostavljanju višegodišnjeg programa za politiku radiofrekvencijskog spektra (SL L 81, 21.3.2012., str. 7.).

²¹ Vidi http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/index_en.htm.

emitiranja i mobilnih (osim mobilnih zrakoplovnih) komunikacija na ko-primarno osnovi, dok je frekvencijski pojas 470-694 MHz („ispod 700 MHz”) dodijeljen isključivo za radiodifuzijsko emitiranje, na primarnoj osnovi, te za uporabu bežične audioopreme za PMSE, na sekundarnoj osnovi.

- (5) Brzim rastom bežičnog širokopojasnog prometa povećanje kapaciteta bežičnih mreža postaje nužnost. Spektar u frekvencijskom pojasu 700 MHz osigurava dodatni kapacitet kao i univerzalnu pokrivenost, posebno za ekonomski izazovna ruralna i udaljena područja, za uporabu u zatvorenim prostorima te za široki raspon usluga komunikacije strojeva. U tom bi kontekstu dosljedne mjere za osiguranje visokokvalitetne zemaljske bežične pokrivenosti u cijeloj Uniji, koje se nadovezuju na najbolju nacionalnu praksu u pogledu obveza iz dozvola operatora, trebale težiti ostvarivanju cilja RSPP-a da svi građani do 2020. imaju pristup širokopojasnim uslugama brzine od najmanje 30 Mb/s. Na taj će se način mjerama poticati inovativne digitalne usluge i osigurati dugoročne društvene i gospodarske koristi.
- (6) Podjela spektra unutar zajedničkog frekvencijskog pojasa između, s jedne strane, uporabe za dvosmjerne bežične širokopojasne usluge (uzlazna i silazna veza) i, s druge strane, uporabe za jednosmjerno televizijsko emitiranje ili bežičnu audioopremu za PMSE, tehnički je problematična. To znači da bi prenamjenom frekvencijskog pojasa 700 MHz za usluge dvosmjernih zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija DTT i korisnici audioopreme za PMSE izgubili dio svojih resursa spektra. Stoga je pružateljima DTT-a i PMSE-a potrebna dugoročna regulatorna predvidljivost u pogledu raspoloživosti dostatnog spektra kako bi mogli zaštititi održivo pružanje i razvoj svojih usluga, posebno besplatne televizije. Na nacionalnim razinama i na razini Unije mogu biti potrebne mjere za osiguravanje dodatnog resursa spektra za uporabu bežične audioopreme za PMSE izvan frekvencijskog pojasa 470-790 MHz.
- (7) U svojem izvješću Komisiji („Lamyjevo izvješće”)²², Pascal Lamy, predsjednik skupine na visokoj razini za buduću uporabu frekvencijskog pojasa 470-790 MHz preporučio je da frekvencijski pojas 700 MHz bude stavljen na raspolaganje za bežične širokopojasne usluge do 2020. (+/- dvije godine). Time bi se pridonijelo ostvarivanju cilja dugoročne regulatorne predvidljivosti za digitalnu zemaljsku televiziju (DTT) koja bi imala pristup frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz do 2030., iako to podliježe preispitivanju do 2025. U Lamyjevom se izvješću preporučuje i nacionalna fleksibilnost u uporabi spektra u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz, koja je ograničena samo na silaznu vezu. Samo silazna veza (*downlink-only*) znači ograničenje svih prijenosa u bežičnom sustavu, neovisno o njegovoj tehnologiji, na jednosmjerno odašiljanje iz stanica središnje infrastrukture, poput radiotelevizijskog tornja ili bazne stanice mobilne mreže, na prijenosne ili pokretne terminale kao što su TV prijarnici ili mobilni telefoni.
- (8) Skupina za politiku radiofrekvencijskog spektra (RSPG) u svojem je mišljenju o dugoročnoj strategiji o budućoj uporabi frekvencijskog pojasa 470-790 MHz u Uniji („mišljenje RSPG-a”) preporučila usklađeni pristup u cijeloj Uniji kako bi frekvencijski pojas 700 MHz bio raspoloživ za učinkovitu uporabu spektra za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija do kraja 2020. To bi se provelo zajedno s osiguranjem dugoročne raspoloživosti frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz do 2030. za pružanje audiovizualnih medijskih usluga samo silaznom vezom. RSPG posebno preporučuje uvođenje fleksibilnosti tako da se frekvencijski pojas ispod

²²

Izvješće g. Pascala Lemyja dostupno na: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/report-results-work-high-level-group-future-use-uhf-band>.

700 MHz može upotrebljavati i za usluge bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija samo silaznom vezom.

- (9) Kako su neke države članice već pokrenule ili zaključile nacionalni proces davanja ovlaštenja za uporabu frekvencijskog pojasa 700 MHz za usluge dvosmjernih zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija, Unija bi trebala odmah djelovati kako bi spriječila fragmentaciju jedinstvenog tržišta. Ono što je potrebno jest usklađeni pristup budućoj uporabi frekvencijskog pojasa 470-790 MHz, kojim bi se isto tako trebala osigurati regulatorna predvidljivost, uravnotežiti raznolikost država članica s ciljevima jedinstvenog tržišta i promicati usklađeno stajalište Unije na međunarodnoj sceni. U tom bi kontekstu od država članica trebalo zahtijevati da pravodobno provedu prenamjenu frekvencijskog pojasa 700 MHz u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.
- (10) Uporaba frekvencijskog pojasa 700 MHz za druge aplikacije u zemljama izvan Unije, kako je dopušteno međunarodnim sporazumima ili u dijelovima državnog područja koje je izvan stvarne kontrole nadležnih tijela države članice, može ograničiti uporabu pojasa za usluge zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u nekim državama članicama. To bi ih spriječilo u poštovanju zajedničkih rokova utvrđenih na razini Unije. Dotične države članice trebale bi poduzeti sve potrebne korake za smanjenje trajanja i zemljopisnog opsega tih ograničenja te, prema potrebi, zatražiti pomoć Unije u skladu s člankom 10. stavkom 2. Odluke o RSP-u. Isto bi tako trebale obavijestiti Komisiju o takvim ograničenjima u skladu s člankom 6. stavkom 2. i člankom 7, dok bi informacije trebale biti objavljene u skladu s člankom 5. Odluke br. 676/2002/EZ²³.
- (11) Za uporabu frekvencijskog pojasa 700 MHz za usluge zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija trebalo bi što prije uvesti fleksibilni režim izdavanja ovlaštenja. To bi trebalo uključivati mogućnost da nositelji prava uporabe spektra mogu trgovati i davati u najam svoja postojeća prava u kontekstu primjene članaka 9. i 9.a Direktive 2002/21/EZ²⁴.
- (12) U skladu s člancima 9. i 9.a Direktive 2002/21/EZ, države članice trebale bi, kad je to moguće, primijeniti fleksibilan pristup te mogu dopustiti uvođenje alternativne uporabe za usluge samo silaznom vezom, kao što su usluge zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz, u skladu s nacionalnim potrebama za distribuciju audiovizualnih medijskih usluga širokoj publici. Ako dopuštaju uporabu frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz za usluge zemaljskih bežičnih širokopojasnih elektroničkih komunikacija samo silaznom vezom, države članice trebale bi osigurati da takva uporaba ne utječe na uporabu pojasa ispod 700 MHz za digitalno zemaljsko radiodifuzijsko emitiranje u susjednim državama članicama, kako je predviđeno sporazumom na Regionalnoj radiokomunikacijskoj konferenciji 2006²⁵.
- (13) U svakom slučaju, uporaba spektra u frekvencijskom pojasu 470-694 MHz trebala bi biti ponovno ocijenjena najkasnije do 2025. Takva bi ocjena trebala uzeti u obzir

²³ Odluka br. 676/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o regulatornom okviru za politiku radiofrekvencijskog spektra u Europskoj zajednici (Odluka o radiofrekvencijskom spektru) (SL L 108, 24.4.2002., str. 1.).

²⁴ Direktiva 2002/21/EZ od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).

²⁵ Regionalna radijska konferencija 2006. o planiranju digitalnih zemaljskih radiodifuzijskih usluga u dijelovima Regija 1 i 3, u frekvencijskim pojasevima 174-230 MHz i 470-862 MHz (RRC-06) u Ženevi.

planirano preispitivanje tog frekvencijskog pojasa na Svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji 2023. Promjene u uporabi frekvencijskog pojasa ispod 700 MHz trebale bi uzeti u obzir i tehnološki razvoj, ponašanje potrošača, važnost nastavka pružanja usluga slobodne televizije²⁶ te društvene, gospodarske i kulturne ciljeve od općeg interesa. U tom je kontekstu potrebno provesti studije o tehničkim i regulatornim uvjetima za supostojanje postojećih i novih uporaba spektra u frekvencijskom pojasu ispod 700 MHz. Njima bi se osigurala usklađenost pristupa koje različite države članice poduzimaju u pogledu fleksibilne i učinkovite uporabe spektra i omogućile mjere za tehničko usklađivanje uporabe i supostojanja u tom pojasu. Takve studije i mjere mogu se provoditi u skladu s Odlukom br. 676/2002/EZ.

- (14) Države članice trebale bi donijeti usklađene nacionalne planove za olakšavanje uporabe frekvencijskog pojasa 700 MHz za usluge zemaljskih bežičnih širokopojsnih elektroničkih komunikacija, a pritom osigurati kontinuitet za usluge televizijskog emitiranja koje su napustile pojas. Nakon njihova donošenja, države članice trebale bi na transparentan način objaviti planove u Uniji. Planovi bi trebali obuhvaćati aktivnosti i rokove za ponovno planiranje frekvencije, tehnički razvoj mreža i opreme za krajnje korisnike, supostojanje radijske i ne-radijske opreme i nove režime izdavanja ovlaštenja te informacije o mogućnosti nadoknade troškova prelaska, ako postoje, kako bi se, između ostalog, izbjegli troškovi za krajnje korisnike. Ako države članice namjeravaju zadržati DTT, u planovima bi posebnu pažnju trebalo posvetiti olakšavanju nadogradnje opreme za uporabu televizijskih tehnologija s učinkovitijom uporabom spektra kao što su napredni video formati (npr. HEVC) ili tehnologije prijenosa signala (npr. DVB-T2).
- (15) Područje primjene i mehanizam moguće nadoknade za izvršenje prijelaza u uporabi spektra frekvencijskog pojasa 470-790 MHz potrebno je analizirati u skladu s relevantnim nacionalnim odredbama, kako je propisano u članku 14. Direktive 2002/20/EZ²⁷, te moraju biti u skladu s odredbama članaka 107. i 108. UFEU-a.
- (16) Budući da cilj ove Odluke, a to je osiguranje usklađenog prijelaza u uporabi spektra frekvencijskog pojasa 470-790 MHz u Uniji u skladu sa zajedničkim ciljevima, države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri i da ga je, zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja, lakše ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz navedenog članka, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

- (1) Države članice do 30. lipnja 2020. dopuštaju uporabu frekvencijskog pojasa 694-790 MHz za zemaljske sustave koji pružaju usluge bežičnih širokopojsnih elektroničkih komunikacija samo u skladu s usklađenim tehničkim uvjetima koje je Komisija utvrdila na temelju članka 4. Odluke br. 676/2002/EZ. Ako je potrebno, države članice provode postupak izdavanja ovlaštenja ili izmjenjuju relevantna postojeća prava uporabe spektra u skladu s Direktivom 2002/20/EZ kako bi dopustile tu uporabu.

²⁶ U smislu Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama).

²⁷ Direktiva 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) (SL L 108, 24.4.2002., str. 21.).

- (2) Kako bi dopustile uporabu frekvencijskog pojasa 694-790 MHz u skladu sa stavkom 1., države članice do 31. prosinca 2017. zaključuju sve potrebne sporazume o prekograničnom usklađivanju frekvencija u Uniji.
- (3) Obveze iz stavaka 1. i 2. ne primjenjuju se na države članice u zemljopisnim područjima gdje je usklađivanje frekvencija sa zemljama izvan Unije još uvijek neriješeno, pod uvjetom da države članice poduzimaju sve razumne napore za smanjenje trajanja i zemljopisnog opsega takvog neriješenog usklađivanja te jednom godišnje izvješćuju Komisiju o rezultatima, sve do rješavanja spornih pitanja usklađivanja. Ovaj se stavak primjenjuje i na probleme u usklađivanju spektra u Republici Cipar koji proizlaze iz činjenice da je ciparska vlada spriječena u izvršavanju stvarne kontrole na dijelu svojeg državnog područja.

Članak 2.

Države članice do 30. lipnja 2022. dopuštaju prijenos ili najam prava uporabe spektra za usluge elektroničkih komunikacija u frekvencijskom pojasu 694-790 MHz.

Članak 3.

Ako države članice daju ovlaštenje za uporabu frekvencijskog pojasa 694-790 MHz ili izmjenjuju postojeća prava uporabe frekvencijskog pojasa 694-790 MHz, one poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje visokokvalitetne razine pokrivenosti svojeg stanovništva i državnog područja pri brzini od najmanje 30 Mb/s, u zatvorenim i otvorenim prostorima, prema potrebi uključujući unaprijed određena područja nacionalnog prioriteta te uz glavne kopnene prometne pravce. Takve mjere mogu uključivati uvjete kojima se olakšava ili potiče zajednička uporaba infrastrukture ili spektra u skladu s pravom Unije.

U tu svrhu države članice ocjenjuju i savjetuju se o potrebi utvrđivanja uvjeta za dodjelu prava uporabe za frekvencije unutar frekvencijskog pojasa 694-790 MHz.

Članak 4.

- (1) Države članice osiguravaju raspoloživost frekvencijskog pojasa 470-694 MHz ili dijelova tog pojasa za zemaljsko pružanje audiovizualnih medijskih usluga širokoj publici, uključujući besplatnu televiziju, te za uporabu bežične audioopreme za PMSE u skladu s nacionalnim potrebama u pogledu radiodifuzijskog emitiranja. Države članice osiguravaju da svaka druga uporaba frekvencijskog pojasa 470-694 MHz na njihovom državnom području ne uzrokuje štetne smetnje pri zemaljskom pružanju audiovizualnih medijskih usluga u susjednoj državi članici.
- (2) Ako države članice dopuste uporabu spektra u frekvencijskom pojasu 470-694 MHz za zemaljske sustave koji pružaju usluge elektroničkih komunikacija osim usluga televizijskih mreža, takva je uporaba ograničena samo na silaznu vezu. Takvom se uporabom ne dovode u pitanje obveze koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma i prava Unije.

Članak 5.

Države članice do 30. lipnja 2017. donose i objavljuju svoj nacionalni plan i raspored („nacionalni plan”) za ispunjavanje svojih obveza iz članaka 1. i 4. ove Odluke.

Kako bi osigurale da je uporaba frekvencijskog pojasa 694-790 MHz u skladu sa stavkom 1. članka 1., države članice u svojim nacionalnim planovima navode, prema potrebi, informacije

o mjerama za ograničavanje utjecaja predstojećeg procesa prijelaza na javnost i korisnike bežične audioopreme za PMSE te o mjerama za olakšavanje pravodobne dostupnosti interoperabilne opreme za televizijske mreže i prijamnika na unutarnjem tržištu.

Članak 6.

Komisija, u suradnji s državama članicama, do 1. siječnja 2025. provodi postupak ocjene te Vijeću i Parlamentu dostavlja izvješće o kretanjima u uporabi frekvencijskog pojasa 470-694 MHz, uzimajući u obzir društvene, gospodarske, kulturne i tehnološke aspekte koji utječu na uporabu pojasa u skladu s člancima 1. i 4. U izvješću se ocjenjuje je li potrebno promijeniti uporabu frekvencijskog pojasa 470-694 MHz, ili bilo kojeg njegovog dijela, u Uniji.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik